

Poikkisektoraalisen tutkimuksen haasteet ja mahdollisuudet

Mikael Hildén, prof.
Suomen ympäristökeskus
mikael.hilden@ymparisto.fi

Mihin kestäväen kehityksen tietopohja tarvitsee poikkisektoraalista tutkimusta?

- Ilman eri sektoreiden tiedon ja ymmärryksen yhdistämistä:
 - ei voida keskustella mielekkäästi yhteiskunnallisten ongelmien uusista kestäväistä ratkaisuksista.
 - ei kyetä muotoilemaan toimivia ja tehokkaita toimenpideohjelmia.
 - ei pystytä hahmottamaan ympäristön tilaa ja sen muutoksia niin, että olisi mahdollista seurata ja arvioida toimenpiteiden toimivuutta ja vaikuttavuutta.

Esimerkkejä:

- **Ekologinen verouudistus:** ei ole verotekninen, taloudellinen, luonnontieteellinen, ympäristöpoliittinen tai innovaatiopoliittinen kysymys, vaan kaikkea tätä eri muodoissa ja eri yhdistelminä.
- **METSOn uudet keinot:** metsätalous ja ekologia saivat osansa, mutta syvällinen juridiikka unohtui.
- **Ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja hillintätoimenpiteiden merkitystä** ei voida selvittää pelkästään seuraamalla ilmasto.

Haasteena älykkäät yhdistelmät, ei kaiken yhdistäminen

7.10.2009

Esimerkkejä

- Luonnonvaroja koskevan tiedon tuotanto ja paikkatiedot - uudet palvelukonseptit, joissa ei vain paketoita tietoa uudella tavalla vaan jotka myös mahdollistaa ja hyödyntää uudentyyppistä tiedontuotantoa (SADe-ehdotus).
- Julkishallinnon innovaatiotoiminta: miten oppia näkemään lainsäädäntöhanketta innovaationa? (SeTu-hanke)
- Tulevien ilmastohaasteiden tunnistaminen, ei vain nykyisten velvoitteiden toteuttaminen (SA-ohjelma).

Erilaisia ratkaisuja

- Public-Private Partnership → SHOKit: kaupallisten innovaatioiden synnyttäminen – talous ajavana voimana. Edellyttävät kestävien ratkaisujen yhteiskunnallista kysyntää.
- Sektoritutkimuksen neuvottelukunta → siemenrahaa uusille yhdistelmille. Edellyttävät luovaa ajattelua ja uskallusta yhdistää resursseja (EU-tasolla ERA-Net).
- Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymä. Edellyttää laitosrajoja ylittäviä ohjelmia.
- Kohdennettuja tutkimusohjelmia (SA/TEKES/Kluster). Edellyttävät ohjelmallisuutta.

Johtopäätöksiä

- Sektoreita ylittävässä tiedontuotannossa on enemmän mahdollisuuksia kuin uhkia.
- Sektoreita ei voida ylittää ilman kannustimia, mutta usein riittää "katalyyttinen kannustin".
- Sektoreiden yli ulottuva tiedontuotanto aiheuttaa todennäköisesti myös muutoksia tutkimustoiminnan rakenteissa.